

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ЗВ'ЯЗКУ ІМ. О.С. ПОПОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор ОНАЗ ім. О.С. Попова
П.П. Воробієнко

" *19* " *16* " 2016 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>перший (бакалаврський) рівень</u> (назва рівня вищої освіти)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>бакалавр</u> (назва ступеня вищої освіти)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>12 Інформаційні технології</u> (шифр та назва галузі знань)
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>125 Кібербезпека</u>

Схвалено Вченою Радою
" *19* " *16* " 2016 р.
протокол № 5

ПЕРЕДМОВА

1. Розроблено робочою групою Навчально-наукового інституту Радіо, телебачення та інформаційної безпеки у складі:

Керівник – Васіліу Євген Вікторович, доктор технічних наук за спеціальністю 05.13.21 – системи захисту інформації, професор, директор Навчально-наукового інституту Радіо, телебачення та інформаційної безпеки, професор кафедри Інформаційної безпеки та передачі даних Одеської національної академії зв'язку ім. О.С. Попова.

Члени проектної групи:

Захарченко Микола Васильович – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри Інформаційної безпеки та передачі даних Одеської національної академії зв'язку ім. О.С. Попова.

Корчинський Володимир Вікторович – доктор технічних наук, доцент, професор кафедри Інформаційної безпеки та передачі даних Одеської національної академії зв'язку ім. О.С. Попова.

Онацький Олексій Віталійович – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри Інформаційної безпеки та передачі даних Одеської національної академії зв'язку ім. О.С. Попова.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 125 Кібербезпека

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова. Навчально-науковий інститут Радіо, телебачення та інформаційної безпеки.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень. Бакалавр з кібербезпеки.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців (денна форма), 4 роки 10 місяців (заочна форма)
Наявність акредитації	Сертифікат акредитації напряму 6.170101 – Безпека інформаційних і комунікаційних систем НД-ІІ № 1679250 від 21.06.2016. Термін дії до 1.07.2021 р. Сертифікат акредитації напряму 6.170102 – Системи технічного захисту інформації НД-ІІ № 1679594 від 21.06.2016. Термін дії до 1.07.2026 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень
Передумови	Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти.
Мова(и) викладання	Українська.
Термін дії освітньої програми	1.07.2021 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://onat.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівця за освітнім ступенем бакалавр з кібербезпеки є правом подальшої професійної діяльності у системі державних та комерційних підприємств, пов'язаної з надання послуг щодо захисту інформації на об'єктах інформаційної діяльності	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Об'єкти професійної діяльності випускників: – об'єкти інформатизації, включаючи комп'ютерні, автоматизовані, телекомунікаційні, інформаційні, інформаційно-аналітичні, інформаційно-телекомунікаційні системи, інформаційні ресурси й інформаційні технології; – технології забезпечення безпеки інформації об'єктів різного рівня (система, об'єкт системи, компонент об'єкта), що пов'язані з інформаційними, інформаційно-комунікаційними технологіями, що використовуються для забезпечення функціонування цих об'єктів; – процеси управління інформаційною і кібербезпекою об'єктів, що підлягають захисту. Обов'язкові навчальні модулі – 73,3%, з них: дисципліни загальної підготовки – 10 %, професійної підготовки – 56,7%, практична

	підготовка – 16,7%, вивчення іноземної мови – 6,7%, дипломне проектування – 23,3%. Дисципліни вільного вибору студента – 26,7%, з них, що розширюють: загальні компетентності – 30%, професійні – 70%.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна для бакалавра. Професійно-орієнтовані дисципліни забезпечують базові знання з усіх аспектів захисту інформації.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта зі спеціальності кібербезпеки. Акцент робиться на формуванні та розвитку професійних компетентностей щодо захисту інформації на об'єктах інформаційної діяльності; вивченні теоретичних та методичних положень, організаційних та практичних інструментів зі спеціальності кібербезпеки; методики та технології забезпечення безпеки інформації.
Особливості програми	Програма передбачає обов'язкове професійне навчання з метою отримання майбутнім фахівцем кваліфікації фахівця захисту інформації в інформаційних і комунікаційних системах. Передбачена практика, з метою забезпечення умов підготовки фахівця в реальному середовищі майбутньої професійної діяльності. Залучення до викладацької діяльності керівників та професіоналів, які працюють в системі професійної освіти та на виробництві в галузі захисту інформації, а також представників бізнесу, з метою передачі передового досвіду майбутньому фахівцю, висвітлення в навчальному процесі останніх досягнень науки і техніки, правил ведення успішного бізнесу. Реалізація процесного підходу при конструюванні змісту профільно-орієнтованих навчальних дисциплін. Рекомендується реалізація студентської мобільності, академічної співпраці та молодіжних обмінів.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускник є придатним для працевлаштування на підприємствах, в організаціях та установах на яких обробляється інформація з обмеженим доступом, що займаються розробкою та супроводом програмного забезпечення захисту інформації. Посада: фахівець із організації інформаційної безпеки, код КП 3439.
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмою другого циклу за цією ж галуззю знань або суміжною (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра). Отримання другої вищої освіти (за наявності диплому бакалавра) за цією ж галуззю знань або суміжною (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра).
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Використовується студенто-центроване та проблемно-орієнтоване навчання, навчання через практичну підготовку та самонавчання. Система методів навчання базується на принципах цілеспрямованості, бінарності – активної безпосередньої участі викладача і студента. Основними підходами при викладанні та навчанні є студенто-центризм, системність, технологічність, дискретність. Основні види занять: лекції, практичні заняття, лабораторна практика, самостійна робота, групові та індивідуальні консультації, розробка фахових проектів або робіт.

Оцінювання	Модульно-рейтингова система оцінювання. Відповідність підсумкових рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою і шкалою ECTS:		
	Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
	90 – 100	відмінно	A
	82 – 89	добре	B
	74 – 81		C
	64 – 73	задовільно	D
	60 – 63		E
	35 – 59	незадовільно	FX
	0 – 34		F
6 – Програмні компетентності			
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі забезпечення інформаційної безпеки, що характеризується комплексністю та неповною визначеністю умов.		
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність працювати в команді.	
	ЗК 2	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	
	ЗК 3	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	
	ЗК 4	Застосування базових знань на практиці.	
	ЗК 5	Здатність працювати в команді фахівців з різних підрозділів.	
	ЗК 6	Уміння працювати в міжнародному контексті.	
	ЗК 7	Здатність адаптуватися до нових ситуацій.	
	ЗК 8	Здатність бути критичним та самокритичним.	
	ЗК 9	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	
	ЗК 10	Здатність до самонавчання.	
	ЗК 11	Елементарні навички роботи з ПК.	
	ЗК 12	Здатність спілкуватися рідною та другою іноземною мовою як усно, так і письмово.	
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	Здатність використовувати законодавчу та нормативно-правову бази, а також вимоги відповідних, в тому числі і міжнародних, стандартів та практик щодо здійснення професійної діяльності.	
	ФК 2	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій з метою пошуку нової інформації, створення баз даних, аналізу розподілених АС, каналів зв'язку, систем управління процесами, баз даних, оперативного планування роботи систем на основі аналізу інформаційних потоків та їх оптимізації.	
	ФК 3	Здатність здійснювати проектування (розробку) систем, технологій і засобів інформаційної безпеки.	
	ФК 4	Здатність здійснювати протидію несанкціонованому проникненню в інформаційно-телекомунікаційних системи і мережі.	
	ФК 5	Здатність прогнозувати, виявляти та оцінювати стан інформаційної безпеки об'єктів і систем.	
	ФК 6	Здатність відновлювати нормальне функціонування ІТС і мереж після здійснення кібернападів, збоїв та відмов.	

Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 7	Здатність виконувати дослідження технічних і програмно-апаратних засобів захисту обробки інформації в ІТС.
	ФК 8	Здатність проводити техніко-економічного аналіз й обґрунтовувати проектні рішення з забезпечення кібербезпеки.
	ФК 9	Здатність формувати комплекс заходів (правил, процедур, практичних прийомів та ін.) для управління інформаційною безпекою.
	ФК 10	Здатність здійснювати управління інцидентами інформаційної та кібербезпеки.
	ФК 11	Здатність здійснювати управління ризиками інформаційної та кібербезпеки.
	ФК 12	Здатність виконувати моніторинг даних, комп'ютерних зловживань та аномалій.
	ФК 13	Здатність прогнозувати, виявляти та оцінювати можливі загрози інформаційному простору держави та дестабілізуючі чинники.
	ФК 14	Здатність проводити дослідження у практичній професійній діяльності.
7 – Програмні результати навчання		
	Знання та розуміння:	
ПРН 1	Базові знання фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння загально-професійних дисциплін.	
ПРН 2	Знання державної та однієї з іноземних мов з метою забезпечення ефективності професійної комунікації.	
ПРН 3	Базові знання функціонування ІТ систем та мереж і їхніх компонентів.	
ПРН 4	Базові знання законодавчої та нормативно-правової бази, а також вимог відповідних, в тому числі і міжнародних, стандартів та практик щодо здійснення професійної діяльності.	
ПРН 5	Базові знання з проектування (розробки) систем, технологій і засобів інформаційної безпеки.	
ПРН 6	Базові знання з оцінювання стану інформаційної безпеки об'єктів і систем.	
ПРН 7	Базові знання сучасних технічних і програмно-апаратних засобів захисту обробки інформації в ІТС.	
ПРН 8	Базові знання методів протидії несанкціонованому проникненню в інформаційно-телекомунікаційних системи і мережі.	
ПРН 9	Базові знання в галузі сучасних інформаційних технологій.	
ПРН 10	Базові знання з проектування комплексної системи захисту інформації ІТС.	
ПРН 11	Базові знання з криптографічних методів захисту інформації.	
ПРН 12	Базові знання з організаційного забезпечення технічного захисту інформації на об'єктах інформаційної діяльності.	
	Застосування знань та розуміння:	
ПРН 13	Здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, самостійно навчатись новим методам дослідження, до змін наукового і науково-виробничого профілю в своїй професійній діяльності.	
ПРН 14	Вибирати основні методи та способи захисту інформації відповідно до вимог сучасних стандартів ІБ щодо критеріїв безпеки інформаційних технологій, застосовуючи системний підхід та знання основ теорії інформаційної безпеки.	
ПРН 15	Проектувати та реалізувати комплексну систему захисту інформації АС організації (підприємства) відповідно до вимог нормативних документів системи технічного захисту інформації.	

ПРН 16	Використовувати інструментальні засоби оцінки наявних вразливостей.
ПРН 17	Застосовувати теорії та методи захисту для забезпечення безпеки інформації в інформаційних і комунікаційних системах та мережах.
ПРН 18	Вирішувати завдання захисту програм та даних ІТС програмно-апаратними засобами та давати оцінку якості прийнятих рішень.
ПРН 19	Здійснювати оцінку захищеності ІТ систем та мереж.
ПРН 20	Здійснювати оцінку можливості проникнення в ІТ системи та мережі шляхом експлуатації наявних вразливостей.
ПРН 21	Здійснювати організацію робіт з технічного захисту інформації на об'єктах інформаційної діяльності.
ПРН 22	Розробляти та оцінювати моделі і політику безпеки на основі використання сучасних принципів, способів та методів теорії захищених систем.
ПРН 23	Приймати участь у розробці та впровадженні стратегії інформаційної безпеки та/або кібербезпеки відповідно до цілей і завдань організації
ПРН 24	Впроваджувати процеси виявлення, ідентифікації, аналізу та реагування на інциденти інформаційної/кібербезпеки
ПРН 25	Застосовувати національні та міжнародні регулюючі актів в сфері інформаційної безпеки для розслідування внутрішніх та зовнішніх інцидентів інформаційної безпеки
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму за кваліфікацією відповідають профілю і напрямку дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи та досвід практичної роботи. В процесі організації навчального процесу залучаються професіонали з досвідом дослідницької/управлінської/інноваційної/творчої роботи та/або роботи за фахом.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Програма повністю забезпечена комплексом методичної літератури, розробленої викладачами кафедр академій: підручниками, навчальними посібниками та методичними вказівками як друкованими, так і в електронному вигляді, наявність яких представлена у електронній бібліотеці академії – https://onat.edu.ua/biblioteka/
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Передбачає можливість національної кредитної мобільності за деякими навчальними модулями, що забезпечують набуття загальних компетентностей.
Міжнародна кредитна мобільність	1. Agreement of co-operation Between University of Bielsko-Biala, Poland and Odessa National Academy of Telecommunications n.a. O.S. Popov (29.03.2017) 2. Договор о сотрудничестве с Казахским национальным техническим университетом им. К.И. Сатпаева (12.09.2016) 3. Договор о сотрудничестве с учреждением образования «Белорусская государственная академия связи» (23.10.2015)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Основні навчальні модулі програми забезпечені комплексом методичної літератури для іноземних студентів російською та англійською мовою/мовами.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Історія України, української культури	5	Залік
ОК 2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Залік
ОК 3	Філософія	3	Екзамен
ОК 4	Іноземна мова	5	Екзамен
ОК 5	Вища математика	20	Екзамен
ОК 6	Фізика	11	Екзамен
ОК 7	Інформаційні технології	5	Екзамен
ОК 8	Теорія ймовірностей і мат. статистика	3	Екзамен
ОК 9	Дискретна математика	3	Залік
ОК 10	Технології програмування	12	Екзамен
ОК 11	Основи теорія кіл, сигналів та процесів в електроніці	4	Екзамен
ОК 12	Операційні системи	4	Залік
ОК 13	Електроніка	4	Залік
ОК 14	Архітектура комп'ютерних систем	3	Екзамен
ОК 15	Інформаційно-комунікаційні системи	9	Екзамен
ОК 16	Теорія інформації та кодування	6	Екзамен
ОК 17	Прикладна криптологія	9	Екзамен
ОК 18	Нормативно-правове забезпечення інформаційної безпеки	3	Залік
ОК 19	Системи технічного захисту інформації	4	Екзамен
ОК 20	Захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах	11	Екзамен
ОК 21	Комплексні системи захисту інформації. Проектування, впровадження, супровід	10	Екзамен
ОК 22	Управління інформаційною безпекою	3	Залік
ОК 23	Екологія	3	Залік
ОК 24	Автоматизовані системи моніторингу надзвичайних ситуацій та безпека життєдіяльності	3	Залік
ОК 25	Ознайомлювальна практика	4	Залік
ОК 26	Технологічна практика	4	Залік
ОК 27	Експлуатаційна практика	5	Залік
ОК 28	Виробнича практика	5	Залік
ОК 29	Підготовка та захист атестаційної роботи	8	Захист роб.
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		172	
Вибіркові компоненти ОП			
ВБ 1.1	Економіка	3	Екзамен
ВБ 1.2	Соціологія, політологія	3	Залік
ВБ 1.3	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	5	залік
ВБ 1.4	Технічна графіка	3	Залік

1	2	3	4
ВБ 1.5	Створення та обробка баз даних	4	Екзамен
ВБ 1.6	Основи інформаційної безпеки держави	3	Залік
ВБ 1.7	Цифрова обробка сигналів	3	Залік
ВБ 1.8	Організаційне забезпечення технічного захисту інформації	4	Залік
ВБ 1.9	Технічні засоби охорони об'єктів	6	Екзамен
ВБ 1.10	Методи та засоби захисту інформації	5	Екзамен
ВБ 1.11	Метрологія та вимірювання	3	Залік
ВБ 1.12	Програмування механізмів інформаційної безпеки	4	Екзамен
ВБ 1.13	Кібербезпека інфокомунікацій	4	Залік
ВБ 1.14	Основи комп'ютерної стеганографії	4	Екзамен
ВБ 1.15	Системи банківської безпеки	5	Екзамен
ВБ 1.16	Аудит інформаційної безпеки	3	Залік
ВБ 1.17	Компонентна база засобів технічного захисту інформації	3	Залік
ВБ 1.18	Безпека технологій електронного документообігу	3	Екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент:		68	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			240

2.2 Структурно-логічна схема ОП

Структурно-логічна схема підготовки фахівця рівня бакалавр за спеціальністю 125 Кібербезпека

I курс		II курс		III курс		IV курс	
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
I. Обов'язкові дисципліни							
1.1. Цикл гуманітарної підготовки							
Іноземна мова		Українська мова (за проф. спрям.)		Соціологія та політологія			
Філософія							
Історія України, української культури							
1.2. Цикл фундаментальної підготовки							
Інформаційні технології		Дискретна математика	Теорія ймовірності і мат. стат.				
Вища математика							
Фізика							
1.3. Цикл професійної підготовки							
	Технології програмування			Нормативно-правове забезпечення інформаційної безпеки	Системи технічного захисту інформації	Прикладна криптологія	
	Основи теорії кіл, сигналів та процесів в електроніці	Електроніка	Операційні системи		Автоматизовані системи моніторингу надзвичайних ситуацій та безпека життєдіяльн.	Комплексні системи захисту інформації: Проектування, впровадження, супровід	

1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
		Архітектура комп'ютерних систем		Інформаційно-комунікаційні системи		Управління інформаційної безпекою	
			Теорія інформації та кодування				
				Захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах			
II. Вибіркові дисципліни							
2.1. Дисципліни гуманітарної підготовки							
		Іноземна мова (за проф. спрямуванням)					Екологія
			Економіка				
2.2. Цикл фундаментальної підготовки							
Технічна графіка	Компонент. база засобів технічного захисту інформації	Метрологія та вимірювання	Кібербезпека інфоком.	Створення та обробка баз даних	Програмування механізмів інформаційної безпеки	Аудит інформаційної безпеки	
				Безпека технологій електрон. документо-обігу			
2.3. Цикл професійної підготовки							
	Основи інформаційної безпеки держави			Цифрова обробка сигналів	Організаційне забезпечення технічного захисту інформації	Методи та засоби захисту інформації	Технічні засоби охорони об'єктів
						Основи комп'ютерної стеганографії	
						Системи банківської безпеки	
III. Практична підготовка							
	Ознайомлювальна практика		Технологічна практика		Експлуатаційна практика		Виробнича практика, науково-дослідна робота та виконання випускної роботи

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 125 Кібербезпека проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації – бакалавр з кібербезпеки.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

